

Vedlegg 4: Notat om utvikling av antall pasienter og enkelte karakteristika i habiliteringstjenesten 2018-2022 i Helse Sør-Øst

Bakgrunn

Habiliteringstjenesten utreder og behandler pasienter med medfødte og/eller tidlig ervervet funksjonssvikt som følge av en rekke ulike årsaker. De mest frekvente forekommende tilstandskategoriene innen habilitering i Helse Sør-Øst er gjennomgripende utviklingsforstyrrelse, psykisk utviklingshemming, hemiplegi, kromosomavvik og epilepsi.

Overordnede analyser av habiliteringstjenesten er krevende, og tidligere nasjonal statistikk og evalueringer har vært heftet med metodeproblemer. Dette skyldes flere forhold, hvor særlig korrekt identifisering av enheter/avdelinger er vanskelig. Ulik organisering over helseforetak (e.g. somatikk versus psykisk helsevern), representerer i tillegg en potensiell grunnleggende kilde til variasjon. Tjenester som er organisert inn under psykisk helsevern vil for eksempel stille krav til pakkeforløp/pasientforløp.

Metode

Notatet analyserer habiliteringstjenesten gjennom identifisering av regionens habiliteringsenheter. Foruten deskriptiv statistikk over utvikling i antall pasienter og kontaktflate, belyses også særlig barn i førskolealder med autisme, barn- og unge med psykisk utviklingshemming og medfødte kromosomavvik, pasienter med utfordrende atferd og volum av samtidig oppfølging for psykisk helse. Videre illustreres utvikling i kapasitet, målt i brutto fagårsverk i regionen. Det benyttes data fra Norsk pasientregister (NPR) og helseforetakenes HR-data. En oversikt over inkluderte enheter vises i tabeller på slutten av notatet.

Resultater

Antall barn, unge og voksne i habiliteringstjenesten

Utvikling i antall individer i habiliteringstjenesten for barn- og unge, samt voksne – vises i tabeller nedenfor. For barn- og unge varierer gjennomsnittsrate i perioden 2018-2022 fra 868 per 100 000 barn- og unge til 2260. Metriske uttrykk for variasjon indikerer moderat til stor variasjon over opptaksområder (variasjonskoeffisient (CV) = 0.34 i 2022; ekstremkvotient (EQ) = 2.6).¹

Opptaksområde	Antall barn- og unge med oppfølging i habiliteringsenheter i Helse Sør-Øst										Avvik/ending		
	Antall individer					Rate per 100 000					Snitt rate	Avvik til HSØ snitt rate	Årlig endring
2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022				
Akershus universitetssykehus	1 045	1 065	1 031	1 180	1 232	826	837	806	920	953	868	-31,9 %	3,9 %
Diakonhjemmet Sykehus	245	244	248	249	248	959	944	955	960	957	955	-25,1 %	0,0 %
Lovisenberg Diakonale Sykehus	283	298	291	342	339	1 263	1 320	1 264	1 486	1 486	1 364	6,9 %	4,5 %
Oslo universitetssykehus	742	775	757	793	776	1 251	1 309	1 270	1 330	1 304	1 293	1,4 %	1,1 %
Sykehuset i Vestfold	520	827	846	912	968	1 035	1 653	1 697	1 827	1 938	1 630	27,8 %	19,0 %
Sykehuset Innlandet	654	669	618	673	722	995	1 031	962	1 065	1 154	1 042	-18,3 %	4,0 %
Sykehuset Telemark	641	705	663	689	691	1 844	2 055	1 956	2 046	2 069	1 994	56,4 %	3,1 %
Sykehuset Østfold	548	669	675	726	814	838	1 028	1 036	1 119	1 252	1 055	-17,3 %	10,9 %
Sørlandet Sykehus	1 541	1 510	1 428	1 483	1 642	2 265	2 234	2 125	2 219	2 459	2 261	77,3 %	2,2 %
Vestre Viken	1 159	1 246	1 058	1 094	1 105	1 087	1 172	997	1 037	1 048	1 068	-16,2 %	-0,5 %
Helse Sør-Øst	7 378	8 008	7 615	8 141	8 537	1 181	1 285	1 222	1 311	1 376	1 275	0,0 %	4,0 %

¹ Variasjonsmål: variasjonskoeffisient = standardavvik/gjennomsnitt; ekstremkvotient = område med høyest verdi/område med lavest verdi. Variasjonskoeffisient < 0.2 indikerer lav variasjon; ekstremkvotient < 2 indikerer lavere spenn mellom maks/min-verdier.

Det observeres en årlig økning i antall pasienter korrigert for innbygger i Helse Sør-Øst på 4% og i absolutt antall individer er økning fra 2018 til 2022 på 15,7% (om lag 1 200) pasienter. Et sentralt element for opprettholdelse av funksjon for en rekke av pasientene i behov for habiliteringstjenester er forutsigbarhet og strukturerte omgivelser, og det er foreløpig usikkert hvorvidt den økte pasienttilstrømningen representerer en følge av koronapandemi med assosierte tiltak eller om utviklingen er av mer stabil karakter. Det er ikke anledning å beregne incidens i det aktuelle datasettet, ettersom tidserien kun er på 5 år.

Utviklingen for voksne vises i tabell nedenfor og illustrerer en lavere årlig utvikling på 1% i regionen, med en observert variasjon som er tilnærmet lik som for barn- og unge (2022: CV = 0.3; EQ = 3). Det er en svak positiv korrelasjon mellom antall individer i voksne og barn- og unge over opptaksområder ($r = 0.26$), som indikerer at områder med høyere antall individer i oppfølging har dette for begge alderskategorier.

Opptaksområde	Antall voksne med oppfølging i habiliteringsenheter i Helse Sør-Øst					Rate per 100 000					Avvik/ending		
	Antall individer										Avvik til HSØ snitt rate	Årlig ending	
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022	Snitt rate		
Akershus universitetssykehus	974	1 026	996	1 050	1 072	223	232	221	230	231	228	-6,1 %	0,9 %
Diakonhjemmet Sykehus	294	306	283	276	301	256	264	240	233	253	249	2,8 %	0,0 %
Lovisenberg Diakonale Sykehus	333	317	324	333	333	258	240	236	239	237	242	-0,2 %	-2,0 %
Oslo universitetssykehus	825	866	878	948	928	388	402	401	430	417	408	68,2 %	1,9 %
Sykehuset i Vestfold	573	633	663	698	740	298	326	338	352	368	336	38,8 %	5,4 %
Sykehuset Innlandet	454	510	462	515	556	167	186	168	187	201	182	-25,0 %	5,2 %
Sykehuset Telemark	335	364	321	352	370	242	262	230	252	263	250	3,0 %	2,5 %
Sykehuset Østfold	402	380	354	333	359	163	152	140	130	139	145	-40,2 %	-3,7 %
Sørlandet Sykehus	655	662	572	637	609	278	279	238	263	249	261	7,8 %	-2,3 %
Vestre Viken	773	821	771	815	810	206	217	202	211	208	209	-13,9 %	0,4 %
Helse Sør-Øst	5 618	5 885	5 624	5 957	6 078	239	247	233	245	247	242	0,0 %	1,0 %

Barn med autisme

Behandling og oppfølging av barn i førskolealder med autisme viser over en dobling antall individer i regionen, men med relativt lav variasjon over opptaksområder (2022: CV = 0.21; EQ = 2,1). Den gjennomsnittlige årlige veksten i antall individer med oppfølging er på 25%, og representere således en stor økning. Virksomhetsdata fra helseforetakene indikerer at ventetid har økt i samme periode. Tabell nedenfor illustrer samtidig en foreløpig svakhet i seleksjon av habiliteringsenheter, hvor det i 2018 for Sykehuset i Vestfold HF ikke er representativt volum og utelatt fra sammenstillingen.

Opptaksområde	Antall førskolebarn med autisme med oppfølging i habiliteringsenheter i Helse Sør-Øst					Rate per 100 000					Avvik/ending		
	Antall individer										Avvik til HSØ snitt rate	Årlig ending	
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022	Snitt rate		
Akershus universitetssykehus	160	179	150	164	188	295	331	279	307	349	312	-12,9 %	5,1 %
Diakonhjemmet Sykehus	13	20	30	29	37	105	161	243	242	313	213	-40,6 %	33,5 %
Lovisenberg Diakonale Sykehus	14	28	37	71	82	102	206	273	535	635	350	-2,3 %	62,1 %
Oslo universitetssykehus	36	64	88	119	133	125	228	318	438	494	321	-10,5 %	43,0 %
Sykehuset i Vestfold		89	105	111	133	0	431	516	550	660	431	20,3 %	15,4 %
Sykehuset Innlandet	54	75	94	120	127	202	286	364	477	509	368	2,6 %	26,7 %
Sykehuset Telemark	37	39	45	60	73	259	281	330	449	553	374	4,4 %	21,3 %
Sykehuset Østfold	61	88	112	154	169	224	329	422	589	646	442	23,3 %	31,0 %
Sørlandet Sykehus	72	88	107	135	130	247	309	383	497	484	384	7,2 %	19,0 %
Vestre Viken	110	135	154	187	226	243	302	349	434	526	371	3,4 %	21,4 %
Helse Sør-Øst	561	805	922	1 150	1 298	206	300	347	441	500	359	0,0 %	25,4 %

Kontaktflaten (antall kontakter (sykehusopphold og episoder) per pasient) viser en stor variasjon over opptaksområder i Helse Sør-Øst (2022: CV = 1.03; EQ = 13.8), hvor pasienter bosatt i Akershus har en kontaktflate på 2,4-3 per individ, mens i områder hvor tilbudet i større grad er organisert under psykisk helsevern har opptil 33 kontakter per individ. Det er her ikke utført en alternativberegning på tid, som vil kunne justere differanse i kontaktflate noe. Det bemerkes at deler

av oppfølging for denne pasientpopulasjon i Oslo utføres ved Kapellveien, hvor det ikke er komplette data i NPR. Dette innebærer at grunnlaget for Oslo ikke er komplett.

Antall pasienter med utviklingshemming og kromosomavvik

Oversikter over oppfølging av barn og unge med psykisk utviklingshemming og medfødte kromosomavvik (Q9*) vises i tabeller nedenfor. Det observeres en vekst i antall individer i perioden for begge tilstandskategorier, men svakest for medfødte kromosomavvik. Variasjonsbildet er likt med habiliteringstjenesten generelt, og det er en positiv korrelasjon mellom opptaksområder over alle tilstandskategorier. Dette kan indikere ulik kapasitet og praksis i oppfølging av pasientene i habiliteringstjenesten.

Antall barn- og unge med psykisk utviklingshemming med oppfølging i habiliteringsenheter i Helse Sør-Øst													
Opptaksområde	Antall individer					Rate per 100 000					Avvik/ending		
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022	Snitt rate	Avvik til HSØ snitt rate	Årlig ending
	Akershus universitetssykehus	136	141	144	213	185	107	111	113	166	143	128	-25,2 %
Diakonhjemmet Sykehus	33	44	32	49	41	129	170	123	189	158	154	-10,1 %	10,3 %
Lovisenberg Diakonale Sykehus	52	58	49	62	50	232	257	213	269	219	238	39,1 %	0,4 %
Oslo universitetssykehus	100	128	118	137	116	169	216	198	230	195	201	17,7 %	5,2 %
Sykehuset i Vestfold	65	90	106	116	139	129	180	213	232	278	206	20,6 %	15,7 %
Sykehuset Innlandet	68	64	66	78	80	103	99	103	123	128	111	-35,0 %	5,8 %
Sykehuset Telemark	80	100	78	85	91	230	291	230	252	273	255	49,2 %	5,8 %
Sykehuset Østfold	58	60	67	74	76	89	92	103	114	117	103	-39,9 %	7,2 %
Sørlandet Sykehus	132	155	149	162	218	194	229	222	242	326	243	41,9 %	14,7 %
Vestre Viken	158	198	203	219	202	148	186	191	207	192	185	8,1 %	7,3 %
Helse Sør-Øst	882	1 038	1 012	1 195	1 198	141	167	162	192	193	171	0,0 %	8,6 %

Antall barn- og unge med medfødte kromosomavvik (Q9*) med oppfølging i habiliteringsenheter i Helse Sør-Øst													
Opptaksområde	Antall individer					Rate per 100 000					Avvik/ending		
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022	Snitt rate	Avvik til HSØ snitt rate	Årlig ending
	Akershus universitetssykehus	76	86	97	109	127	60	68	76	85	98	77	-38,9 %
Diakonhjemmet Sykehus	29	21	19	17	18	113	81	73	66	69	81	-36,4 %	-10,7 %
Lovisenberg Diakonale Sykehus	25	24	24	23	32	112	106	104	100	140	112	-11,2 %	7,4 %
Oslo universitetssykehus	53	69	70	62	65	89	117	117	104	109	107	-15,3 %	6,2 %
Sykehuset i Vestfold	55	65	78	105	99	109	130	156	210	198	161	27,0 %	16,4 %
Sykehuset Innlandet	76	76	73	61	98	116	117	114	97	157	120	-5,3 %	11,4 %
Sykehuset Telemark	67	73	61	71	68	193	213	180	211	204	200	57,9 %	2,2 %
Sykehuset Østfold	107	125	116	115	139	164	192	178	177	214	185	46,0 %	7,6 %
Sørlandet Sykehus	133	129	108	123	130	196	191	161	184	195	185	46,2 %	0,5 %
Vestre Viken	94	103	111	128	108	88	97	105	121	102	103	-18,9 %	4,6 %
Helse Sør-Øst	715	771	757	814	884	114	124	122	131	142	127	0,0 %	5,7 %

Det er lav variasjon i kontaktflaten for pasienter med medfødte kromosomavvik og psykisk utviklingshemming, hvor gjennomsnittet er 2,8 (2,3-3,4) per pasient.

Antall voksne pasienter med psykisk utviklingshemming og kromosomavvik vises i tabeller nedenfor.

Antall individer med psykisk utviklingshemming med oppfølging i habiliteringsenheter i Helse Sør-Øst voksne													
Opptaksområde	Antall individer					Rate per 100 000					Avvik/ending		
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022	Snitt rate	Avvik til HSØ snitt rate	Årlig ending
	Akershus universitetssykehus	406	448	597	697	707	93	101	133	153	152	126	37,9 %
Diakonhjemmet Sykehus	82	96	91	89	102	71	83	77	75	86	78	-14,4 %	5,2 %
Lovisenberg Diakonale Sykehus	66	73	77	94	83	51	55	56	68	59	58	-36,9 %	4,4 %
Oslo universitetssykehus	264	300	312	409	366	124	139	142	186	165	151	65,0 %	8,3 %
Sykehuset i Vestfold	118	118	136	151	172	61	61	69	76	86	71	-23,0 %	8,8 %
Sykehuset Innlandet	184	214	218	265	281	68	78	79	96	102	85	-7,7 %	11,1 %
Sykehuset Telemark	108	103	97	116	116	78	74	70	83	83	77	-15,6 %	1,9 %
Sykehuset Østfold	154	162	178	172	193	62	65	71	67	75	68	-25,9 %	4,8 %
Sørlandet Sykehus	166	176	132	147	153	70	74	55	61	63	65	-29,6 %	-1,8 %
Vestre Viken	316	324	336	351	329	84	86	88	91	84	87	-5,5 %	0,2 %
Helse Sør-Øst	1 864	2 014	2 174	2 491	2 502	79	85	90	103	102	92	0,0 %	6,6 %

Opptaksområde	Antall individer med kromosomavvik med oppfølging i habiliteringsenheter i Helse Sør-Øst voksne										Avvik/ending		
	Antall individer					Rate per 100 000					Snitt rate	Avvik til HSØ snitt rate	Årlig endring
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022			
Akershus universitetssykehus	108	122	89	48	66	25	28	20	11	14	19	29,9 %	-7,2 %
Diakonhjemmet Sykehus	16	18	15	14	15	14	16	13	12	13	13	-10,7 %	-1,7 %
Lovisenberg Diakonale Sykehus	7	7	6	7	8	5	5	4	5	6	5	-65,4 %	2,1 %
Oslo universitetssykehus	32	30	29	31	39	15	14	13	14	18	15	-1,0 %	4,6 %
Sykehuset i Vestfold	22	22	35	31	40	11	11	18	16	20	15	2,1 %	17,9 %
Sykehuset Innlandet	31	38	35	38	34	11	14	13	14	12	13	-14,0 %	2,8 %
Sykehuset Telemark	26	24	18	21	25	19	17	13	15	18	16	9,6 %	0,4 %
Sykehuset Østfold	19	22	16	18	29	8	9	6	7	11	8	-44,8 %	14,2 %
Sørlandet Sykehus	44	39	37	48	44	19	16	15	20	18	18	18,5 %	0,3 %
Vestre Viken	56	63	63	66	82	15	17	16	17	21	17	15,6 %	9,3 %
Helse Sør-Øst	361	385	343	322	382	15	16	14	13	16	15	0,0 %	1,0 %

Utfordrende atferd

For barn, unge og voksne med gjennomgripende utviklingsforstyrrelser, psykisk utviklingshemming samt enkelte medfødte kromosomavvik vil utfordrende atferd i perioder kreve en betydelig innsats i spesialisthelsetjenesten. Veiledning og oppfølging for utfordrende atferd skal registreres med prosedyrekoder, men det er stor usikkerhet knyttet til registreringspraksis. Tabell nedenfor sammenstiller andel pasienter i habiliteringstjenesten med registrert prosedyrekode for utfordrende atferd.² Pasienter som er registrert med veiledning og oppfølging av utfordrende atferd i 2022 utgjør i Helse Sør-Øst 10% av pasientene, med 17,4% for voksne. Variasjon over opptaksområder i 2022 strekker seg fra 4,5% av den voksne pasientpopulasjon til 41% og indikerer ulik registreringspraksis i 2022. Tilbakemeldinger fra faget tilsier at pasientsammensetningen ikke er så er ulik over områder men at det brukes mange ulike prosedyrekoder for å registrere ulike typer helsehjelp som gis til pasienter med utfordrende atferd. Registreringer for enkeltforetak er neppe valid. Det er således vanskelig å gå nærmere inn i denne problemstillingen basert på NPR og slik registreringspraksis er i dag.

Opptaksområde	Andel individer med registrert utfordrende atferd i habiliteringsenheter 2022		
	Barn- og unge	Voksne	Total
Akershus universitetssykehus	3,6 %	19,6 %	11,0 %
Diakonhjemmet Sykehus	0,0 %	9,6 %	5,3 %
Lovisenberg Diakonale Sykehus	0,6 %	4,5 %	2,5 %
Oslo universitetssykehus	0,4 %	7,2 %	4,1 %
Sykehuset i Vestfold	5,3 %	8,9 %	6,9 %
Sykehuset Innlandet	17,9 %	41,0 %	27,9 %
Sykehuset Telemark	2,6 %	35,9 %	14,2 %
Sykehuset Østfold	4,2 %	28,7 %	11,7 %
Sørlandet Sykehus	2,1 %	8,9 %	4,0 %
Vestre Viken	6,4 %	19,0 %	11,7 %
Helse Sør-Øst	4,5 %	17,4 %	9,9 %

² Selekterte diagnosekategorier: psykisk utviklingshemming (F7*), gjennomgripende utviklingsforstyrrelse (F84*) og medfødte kromosomavvik (Q9*); Prosedyrekoder: 'OABG00', 'OBBQ00', 'WPBB00'

Oppfølging i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)

Andel barn, unge og voksne som har hatt oppfølging i både habiliteringstjeneste og psykisk helsevern/tverrfaglig spesialisert rusbehandling vises i tabell nedenfor. Utvalget er basert på oppfølging i PHV og TSB med diagnose F1-6;9 (for å ekskludere psykisk utviklingshemming og gjennomgripende utviklingsforstyrrelse) innen ett år – slik at denne også vil inkludere pasienter som er overført mellom avdelinger i ett sekvensielt forløp. Det er videre satt terskel på det må være mer enn 3 kontakter per pasient i aktuelt år. Resultatene viser 3,6% av barn og unge har hatt oppfølging i både habiliteringstjenesten og PHV/TSB, men betydelig variasjon (2022: CV = 0.71; EQ = 8.6). For voksne er det 6,5% av pasientene i habiliteringstjenesten som også følges i PHV/TSB (2022: CV = 0.49; EQ = 4.7). Det synes å være en viss sammenheng med andel som følges opp for psykiske lidelser og delvis organisering av habiliteringstjenesten i PHV. Dette gjelder særlig Telemark og Vestfold hvor all oppfølging av pasienter med autisme er organisert i PHV. Vestre Viken som har en enhet organisert under PHV, viser ikke samme trend.

	Andel barn- og unge og voksne i oppfølging i habiliteringsenheter og parallell oppfølging i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling med diagnose F1-6;9 og flere enn 3 kontakter i PHV/TSB									
	Barn- og unge					Voksne				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Akershus universitetssykehus	1,3 %	0,8 %	1,1 %	2,6 %	1,8 %	3,0 %	3,1 %	2,9 %	3,0 %	2,5 %
Diakonhjemmet Sykehus	0,8 %	2,5 %	1,6 %	2,0 %	2,4 %	7,5 %	6,5 %	4,6 %	6,5 %	5,0 %
Lovisenberg Diakonale Sykehus	2,8 %	2,7 %	0,3 %	1,5 %	1,2 %	11,7 %	10,1 %	6,5 %	9,0 %	6,9 %
Oslo universitetssykehus	2,2 %	1,5 %	1,3 %	1,5 %	1,2 %	8,0 %	5,3 %	5,5 %	5,4 %	4,0 %
Sykehuset i Vestfold	2,1 %	7,4 %	5,1 %	5,7 %	5,0 %	12,9 %	11,5 %	12,4 %	11,6 %	12,0 %
Sykehuset Innlandet	3,4 %	4,0 %	3,1 %	3,7 %	4,0 %	8,1 %	9,8 %	10,8 %	8,0 %	9,9 %
Sykehuset Telemark	7,8 %	8,2 %	8,3 %	9,4 %	10,0 %	13,4 %	14,0 %	10,0 %	10,5 %	10,8 %
Sykehuset Østfold	3,5 %	2,7 %	4,3 %	2,6 %	2,1 %	8,0 %	5,5 %	5,6 %	3,9 %	3,6 %
Sørlandet Sykehus	3,3 %	5,2 %	5,2 %	5,0 %	4,6 %	7,9 %	8,5 %	11,5 %	10,0 %	10,8 %
Vestre Viken	3,7 %	3,9 %	2,6 %	3,3 %	2,7 %	6,5 %	6,3 %	4,5 %	5,4 %	4,0 %
Helse Sør-Øst	3,2 %	4,1 %	3,6 %	4,0 %	3,6 %	7,9 %	7,4 %	7,0 %	6,9 %	6,5 %

Utvikling i årsverk i habiliteringstjenesten

Det er i 2022 om lag 495 fagårsverk i habiliteringstjenesten i Helse Sør-Øst, hvor om lag 60% arbeider med barn- og unge. Leger utgjør om lag 9,5% av brutto fagårsverk, mens psykologer utgjør 24%.

Andre fagstillinger (vernepleiere, sosionomer, fysioterapeuter, ergoterapeuter osv.) utgjør til sammen 61% av brutto fagårsverk. Samlet total lønn for habiliteringstjenesten utgjør i Helse Sør-Øst om lag 375 millioner kroner i 2022 (eks. sosiale utgifter).

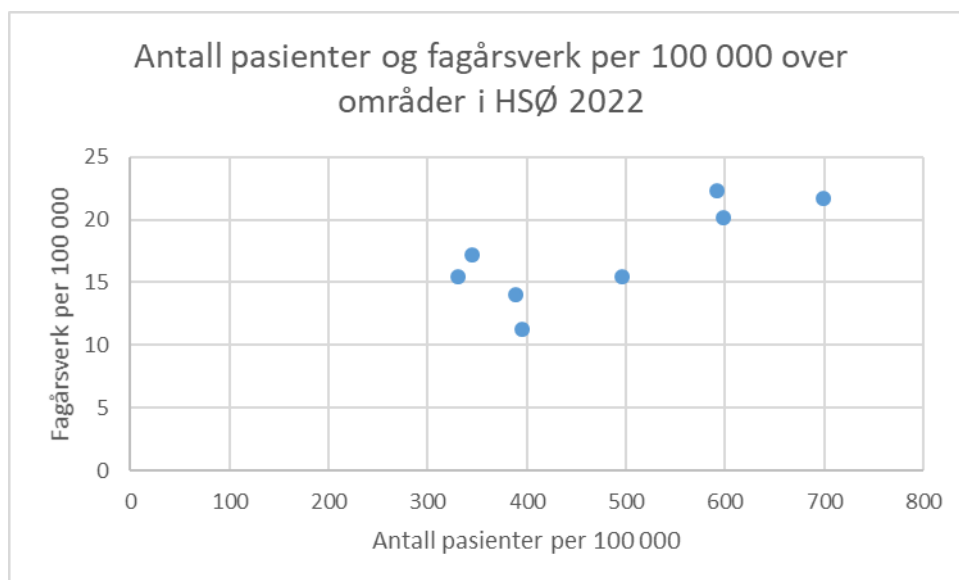
Det er en samlet utvikling i fagårsverk i habiliteringstjenesten på 7,6% i perioden 2019-2022.

Innsamlede tall fra tjenestene indikerer at veksten i fagårsverk for barn- og unge er på 7,6% i samme periode. Dette indikerer således en jevn vekst for begge felt i habilitering. Antall pasienter har økt med 3% for voksne og 7% hos barn, mens antall kontakter har økt med henholdsvis 7% og 13%. For barn- og unge har antall psykologer og vernepleiere økt fra 2019 – 2022 med 10%, mens antall leger er uendret.

Fordeling av bruttofagårsverk over områder vises i tabell nedenfor.

Område	Brutto fagårsverk antall				Rate per 100 000				Avvik til HSØ 2022
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	
Akershus universitetssykehus	75,2	80,2	81,0	83,0	13,2	13,9	13,9	14,0	-13,0 %
Oslo	87,5	91,1	90,0	91,1	15,3	15,6	15,3	15,5	-3,9 %
Sykehuset Innlandet	55,1	55,6	54,9	58,4	16,3	16,4	16,2	17,2	7,1 %
Sykehuset i Vestfold	42,3	45,2	47,7	50,6	17,3	18,4	19,2	20,2	25,4 %
Sykehuset Østfold	41,5	44,0	49,2	49,8	13,2	13,9	15,4	15,4	-4,2 %
Sørlandet sykehus	66,1	69,0	67,8	67,6	21,7	22,4	21,9	21,7	35,0 %
Sykehuset Telemark	35,3	38,1	39,2	38,8	20,4	22,0	22,6	22,3	38,7 %
Vestre Viken	56,7	55,9	54,5	55,5	11,7	11,4	11,1	11,2	-30,3 %
Helse Sør-Øst	459,7	479,1	484,3	494,9	15,3	15,8	15,9	16,1	0,0 %

Forholdet mellom antall fagårsverk og antall pasienter i habiliteringstjenesten per 100 000 vises i figur nedenfor, og indikerer en positiv korrelasjon mellom kapasitet målt i brutto fagårsverk og antall pasienter i habiliteringstjenesten totalt.

Oppsummering

Dette notatet forsøker å belyse utvikling i aktivitet og kapasitet i habiliteringsfeltet. Korrekt identifisering av enheter og tilhørende aktivitet er krevende, og medfører at resultater må tolkes med forsiktighet.

Gjennomgangen viser en økning av antall pasienter inn i habiliteringstjenesten, særlig for barn og unge. Det er foreløpig vanskelig å konkludere om hvor stor andel av vekst som er særlig relatert til koronapandemi, og følgelig vil avta noe igjen. Veksten i kontakter og pasienter er større enn den observerte kapasitetsveksten. Samtidig er variasjonen i både antall pasienter og kontakter per pasient av en slik art at videre arbeid er nødvendig for å spesifisere nærmere anbefalt nivå av både prevalens i spesialisthelsetjenesten og oppfølgingsgrad. Sammenstilling av forekomst i spesialisthelsetjenesten og brutto fagårsverk, indikerer en sammenheng mellom kapasitet og antall pasienter. Førskolebarn med autisme er et klart unntak, hvor det er lav forskjell mellom områdene i Helse Sør-Øst i hvilken grad antall individer følges opp – mens volumet av oppfølging varierer. En økning i antall kontakter per pasient til gjennomsnitt vil kreve en økning på 10% aktivitetsvekst for barn- og unge. Veksten vil være differensiert over helseforetak.

For voksne med utfordrende atferd er registreringspraksis trolig ikke valid. En nærmere identifisering av innhold i oppfølging av voksne med utfordrende atferd vil kunne presisere omfanget av behandling og oppfølging, herunder tidsbruk og eksisterende variasjon både over helseforetak og mellom fagområder internt. Utvikling i fagårsverk, indikerer en relativ styrkning av legekapasitet fremfor andre yrkesgrupper.

Enheter inkludert i analyse

Aktivitet fra NPR 2018-2022

Helseforetak	fagenhetLokal	Kontakter
Akershus universitetssykehus HF	BUK avd	2
Akershus universitetssykehus HF	BUK sek barn og ungdom	37
Akershus universitetssykehus HF	BUK sek habilitering	28556
Akershus universitetssykehus HF	Habilitering	15178
Akershus universitetssykehus HF	HAV avd	1005
Akershus universitetssykehus HF	HAV sek	16541
Akershus universitetssykehus HF	Voksenhab Nordbyhagen	8086
Akershus universitetssykehus HF	Voksenhabilitering	661
Oslo universitetssykehus HF	Barnenevrologisk avd. HAB	140
Oslo universitetssykehus HF	Habilitering for voksne	21452
Oslo universitetssykehus HF	Medisinsk habilitering	8675
Oslo universitetssykehus HF	Nevrohab - barn RH	10291
Oslo universitetssykehus HF	Nevrohab - barn UL	25518
Oslo universitetssykehus HF	Nevrohab - barn US	5379
Oslo universitetssykehus HF	Nevrohabiliteringsavd.	343
Sykehuset i Vestfold HF	GAB autismepoliklinikk, barn og ungdom	29697
Sykehuset i Vestfold HF	GAV autismepoliklinikk, voksen	12884
Sykehuset i Vestfold HF	Glennepol Voksen	2064
Sykehuset i Vestfold HF	Habiliteringsavd	86
Sykehuset i Vestfold HF	Habiliteringsseksjon barn	10669
Sykehuset i Vestfold HF	Habiliteringsseksjon voksen	4536
Sykehuset i Vestfold HF	Hab-seksjon barn	1880
Sykehuset i Vestfold HF	Hab-seksjon voksen	893
Sykehuset Innlandet HF	Barnehabilitering	17036
Sykehuset Innlandet HF	Habilitering	436
Sykehuset Innlandet HF	Voksenhabilitering	7258
Sykehuset Telemark HF	Autismespekterforstyrrelse	3203
Sykehuset Telemark HF	BUP Autisme seksjon SK	16155
Sykehuset Telemark HF	Habilitering barn og unge SP	11350
Sykehuset Telemark HF	Habilitering voksne SP	8019
Sykehuset Telemark HF	Habiliteringsavdeling	255
Sykehuset Østfold HF	Habiliteringstjenesten b/u	571
Sykehuset Østfold HF	Habiliteringstjenesten voksen	325
Sykehuset Østfold HF	Seksjon barnehabilitering	19796
Sykehuset Østfold HF	Voksenhabilitering	7372
Sørlandet sykehus HF	Barne- og ungdomsavdelingen	6
Sørlandet sykehus HF	HABU seksjon	33752
Sørlandet sykehus HF	Reg intensiv barnehab SSK	439
Sørlandet sykehus HF	Voksenhabilitering	209
Sørlandet sykehus HF	Voksenhabilitering Arendal	8156
Sørlandet sykehus HF	Voksenhabilitering Kristiansand	4612
Vestre Viken HF	Habilitering DS	32473
Vestre Viken HF	Habiliteringssenter DS	443
Vestre Viken HF	SUA sek-BL	11370

HR-data

Radetiketter
AHUSHF
BUK pol habilitering BS01
HAV pol
OUSHF
BAR BNE Nevrohabilitering RH
BAR BNE Nevrohabilitering UL
BAR BNE Regional komp.tjeneste for autisme, ADHD, Tourettes
BAR BNE Regionsenter for habiliteringstjenesten for barn og
BAR BNE Seksjon for nevrohabilitering - barn ADM UL
NVR NHA Miljøbasert behandling UL
NVR NHA Nevrohabilitering administrasjon UL
NVR NHA Prosjekt UL
NVR NHA Utredning og behandling UL
SIHF
FUR Avd ledelse Habiliterings Hedm
FUR Barn Hedmark
FUR Voksen Hedmark
LHM - Oppfølging HAB
LHM - Oppfølging Oppland
LHM Avd ledelse HAB
LHM Avd ledelse Habiliterings Oppl
LHM Utredning HAB
LHM Utredning Oppland
SAN Avd ledelse HAB
SAN Barn HAB
SAN Voksen HAB
SIVHF
AUT - autismeavdeling
Habiliteringspoliklinikk
Habiliteringsseksjon - fag
SOHF
seksjon barne- og ungdomshabilitering
seksjon voksenhabilitering
SSHF
HABU intensivert hab SSK
HABU leger SSA
HABU leger SSK
HABU SSA
HABU SSK
Reg komp.tjeneste FASD
Voksenhabilitering SSA
Voksenhabilitering SSK
STHF
Seksjon for autismspekterforstyrrelser
Seksjon for habilitering barn og unge
Seksjon for habilitering voksne
VVHF
BLAK Seksjon utviklingshemming og autisme
Habiliteringssenteret DS
UTGÅR - LIER Spesialseksjon for utviklingshemming og autism